

Izbaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto ob 11. uri popoldne ter stane po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 v, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne odzivamo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

so nabaja v Gospo: i ulici št. 7 v Gorici v I. nad-tr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nabaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne najo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izbaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šc. ki ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekašiču Jos. Verdi, Peter Krelbelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Mattiussi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčić na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Volilna reforma in naš kmet.

I.

Klerikalci obetajo kmetom, da jim prinese splošna in jednaka volilna pravica zlata nebesa. Kričijo, da bo nov parlament ljudsko zastopstvo, da se kmet končno osvobodi gospodstva mogočnejšev ter bo dihal svobodno. Če bi bila izvedena volilna reforma v Avstriji res tako, kakor si mislimo splošno in jednako volilno pravico, potem seveda bi nastal, pa le ob pravem razumevanju položaja v ljudstvu, iz sedanjega parlamenta privilegirancev pravi ljudski parlament. Ali v Avstriji so zvarili volilno reformo prav po avstrijsko. Najprvo so varovali »nemško posest«. Nemci so imeli doslej po krivici več poslancev nego jih im tice, po volilni reformi je ohranjena njihova »posest«, da še večja moč jim je dana, ker je vsaka sprememba v volilnih okrajih odvisna le od njihove volje. Odjenjavali pa ne bodo nikdar v prilog drugim. Vlada je ugodila gledé volilne reforme tudi vsem pretiranim zahtevam klerikalcev v Avstriji; znano je, da se je prestolonaslednik potolažil glede volilne reforme šele takrat, ko mu je bilo zagotovljeno, da pošljejo alpske dežele po veliki večini v parlament le »konservativne« poslance. Vlada je engazirala Čehe, da so pomagali variti nemško-vladno volilno reformo, ter podkupila Šusteršičev klub, da je prodal obmejne Slovence zato, da se bo godila njegova volja na Kranjskem po »splošni in jednaki volilni pravici«. Vlada in njeni parlamentarci so pretvorili volilno reformo v nestvor, ki zadá Slovence največje krivice. Zato pa je grda laž, da se kmet osvobodil potom splošne in jednake volilne pravice, marveč res je, da so mu nastavljene prav nevarne klerikalne zanjke.

Slovenski klerikalci vriskajo radi volilne reforme samo zategadel, ker vedó, da v bodočem »ljudskem parlamentu« bodo imeli večino reakcionarni življi. Klerikalci pričakujejo koristi zase od novega parlamenta, zato slikajo volilno reformo v živih barvah, s katerimi hočejo preslepiti v prvi vrsti kmeta: češ sedaj se bo godila ljudska volja; »škrici« nam ne bodo več gospodovali! V resnici pa že sedaj niso gospodovali »škrici« v parlamentu, ampak ljudje, ki se dajo komandirati od strani klerikalcev. Sedanji parlament je tako za nič, da ni mogel skončati svojega življenja drugače nego s povišanjem plač duhovnikov! Politikujoči duhovniki so veseli, da so dobili še več denarja. Sedaj ko so oni dosegli, kar so hoteli — pride pa kmet na vrsto!! Da bi bili poprej poskrbeli kaj za kmeta, (o kmetijah pišejo sicer jako lepo, da kmetija ima v državi silno važno, najvažnejšo nalogo, ker ona s svojimi pridelki preživlja vse, s svojimi ljudmi pa hrani in pomlaja državo), o tega pa ne; pač pa so poskrbeli zase. Od sedanjega parlamenta ni imel kmet ničesar pričakovati, od novega pa tudi ne bo imel, če se uredništvu nade klerikalcev v Avstriji; in tega se je opravičeno bati.

Kar se tiče nas Slovencev na Goriskem, dobimo po volilni reformi 3 poslance. Naša sveta naloga je, da si izberemo 3 poslance, ki bodo res poslanci, ki bodo delali, stali z ljudstvom v dotiki ter poročali. To moramo mi doseči po splošni in jednaki volilni pravici. Zadnji čas je, da dobimo delavne može za državne poslance, prave ljudske zastopnike — doslej jih, žal, nismo imeli! To bodi naša naloga, naš cilj. O tem naj razmišljajo po deželi, o tem naj se posvetujejo, v takem smislu naj se organizujejo; take može naj nam da splošna in jednaka

volilna pravica. Če bi pa poslali na Dunaj duhovnike ali njihove priveske, potem nima nikdo nič dobrega pričakovati, najmanj pa kmet. Zgodi se lahko le to, da zopet zvišajo plačo duhovnikom.

DOPISI.

Medana, dne 25. oktobra 1906. — Sklicujoč se na paragraf 19. tiskov. zakona z dne 17. dec. 1862. drž. zak. št. (??) ex 1863. zahtevam z ozirom na dopis, objavljen pod zglavjem (?) Vašega lista od dne 20. t. m. da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da so fantje plačevali za dovoljenje plesa le 10 K, ampak res je, da so vedno plačali 10 gl. ali 20 K za vsakratno dovoljenje plesa. Vsled sklepa starrašinstvene seje je dovoljen ples v Medani le enkrat na leto in po istem sklepu je bila povišana taksa za enkratno dovoljenje plesa, po katerem sklepu se je županstvo držalo. — 2. Ni res, da starrašinstvo v Medani nima besede in da ukazujemo v občini edino jaz, č. g. kurat in g. stric, jaz sicer spoštujem g. kurata in mojega g. strica, ali da bi nju prašal dovoljenja, preden se odloči za kakšno občinsko zadevo, tudi je goš laž. Res je pa, preden sem dovolil drugi krat javni ples, povabil sem par fantov dne 14. t. m. k starrašinstveni seji, kateri so predložili prošnjo za javni ples, in res je starrašinstvo vgodilo prošnji, jaz sem dovolil potem plesati za nedeljo dne 28. t. m. proti temu, da plačajo v občinsko blagajno pristojbino 60 K. — 3. Tudi ni res, da smo jaz, č. g. kurat g. stric nasproti temu, da bi prišel v Medano eden podučitelj, ampak res je, da se jaz edini potegujem za to, bil sem glede tega tudi pri predsedniku okrajnega šolskega sveta v Gradišči in letos sem našega šolskega predsednika nagovarjal in se mu ponudil, da gremo skupje k šolskim oblastvom g. ede učitelja, a ker nam je bilo namigljeno, da je brezuspešno, smo izostali. 4. Ni res, da bi bili č. g. kurat, g. stric in jaz nasproti bralnemu društvu v Medani, ampak res je, da se glede

prostorov ne moremo zediniti, kar gornji hočejo imeti bralno sobo v vasi, dolnji pa zunaj, res je tudi, da je č. g. kurat se ponudil odstopiti društvu vse časnike brezplačno, ako se društvo ustanovi, ob enem sem jaz prvi za pošteno zabavo, lepo petje in omiko naših dobrih mladenčev, kateri niso tako zabuteni, kakor rudeči nemedanski revni dopisnik (Kako se motite!) misli. — Ant. Zucchiati, župan.

Opomba uredništva: Dopis priobčujemo, pa ne zato, ker se sklicuje gosp. župan na § 19. tisk. zakona, (kujti v tem slučaju bi vrgli v koš dopis, ker ne odgovarja zahtevam § 19. tisk. zak.), ampak zato, ker stojimo na stališču, da se more na kak dopis čuti tudi protiglas v „Soči“.

Iz Podbrda. — Naj oprostijo p. n. g. čitatelji, ker se zopet piše o stvari, o kateri se je že tolikokrat pisalo, namreč o neznačajnosti in predrznosti klerikalcev. — Veliko se je že pisalo o tem, a še se jih veliko dobi, ki ne verjamejo, in se jim čudno zdi, zakaj da se bje boj proti politikujoče duhovščine in nje pomagaveč svojovoljni vsegomočnosti in zlobnosti. Ob enem naj bodo tudi v ponk onim, ki menijo, da se more s klerikalci uspešno delati; da imajo klerikalci metodo, da mora biti vse v njih rokah, ali pa, da naj vse zlodej vzame, je splošno znano, naj bolj pa tistim, ki imajo z njimi kaj opraviti. Pred dvema letoma se je osnovalo pri nas bralno in pevsko društvo. Domenili smo se, da naj bodo na razpolago časopisi obeh strank z namenom, da bi ne bilo nesloge, in bi isto brez vsakega nasprotovanja služilo v napredek in prosveto ljudstva. Da je na svét iz farovža g. Lapanja pričel nagovarjati naprednjake, je bilo splošno znano, a, da so imeli klerikalci posebne namene, je bilo dolgo časa zakrito javnosti. Naprednjaki so jim podali roke češ, ker gre za narod, delajmo skupno, kljub temu, da ni bilo niti toliko klerikalcev, da bi mogli sami odbor sestaviti. Nekoliko časa je šlo dobro, a kmalu je pričela iz farovža g. Lapanja (organist) pihati ne posebno prijetna sapa. (Najbrže zato, ker ni društvo kazalo nič znakov, da jo jadra v klerikalno naročje na napredne stroške!). Neljubi dogodki v župnišču pa so pustili društvo v miru. Ni pa ugasnila jim želja, da bi

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Ali pa je morda v njem popolna otrplost onemoglega poguma, sovražnik, ki zamori vsak žarek upanja? Ali je oslabele spomina vzrok, da so prenehale teči solze? O, prijatelj moj, v slučaju, da več ne morete jokati, če mislite, da je vaše srce mrtvo, če vidite svojo moč le v Bogu, če se obračajo vaši pogledi samo proti nebu, Maksimilijan, v tem slučaju ste potolaženi.“

„Grof,“ pravi Morrel s svojim nežnim, a vendar odločnim glasom, „poslušajte me, kot je poslušati moža, ki kaže z roko na zemljo in gleda z očmi proti nebu. O, več ljudij ljubim, zlasti svojo sestro Julijo in svojega svaka Emanuela, toda hrepnel sem po tem, da se mi v mojem zadnjem trenutku odpro močne roke in se mi nasmehne prijatelj obraz. Julija bi plakala in omedlela, Emanuel bi mi izrgal iz roke orožje in napolnil hišo s svojim krikom. Vi, grof, katerega besedo imam in ki ste več od navadnih ljudij — kajti če bi ne bili umrljivi, bi vas imenoval Boga — vi, ali ni res, vi me ljubeznjivo in nežno spremite pred vrata smrti?“

„Prijatelj,“ pravi grof, „ostaja mi še neki dvom: ali imate morda tako malo moči, da ste ponosni na to, da kažete svojo bolešt?“

„Ne,“ pravi Morrel in ponudi grofu svojo roko, „samo odkritosrčen sem, in moja žila ne bje niti močnejše niti slabše nego običajno. Ne, čutim, da sem na kraju svojega pota; ne, dalje ne pojdem. Rekli ste mi, naj čakam in upam. Ali veste,

kaj ste dosegli, nesrečni svetovalec? Čakal sem mesec dni, to se pravi mesec dni sem trpel! Upal sem — človek je ubogo, slabotno bitje —, toda kaj sem upal? Ne vem, nekaj naznane, nespametnega, nekak čudež? Kakšen? To more povedati samo Bog, ki je primešal našemu razumu obo trohico blaznosti, katero ljudje imenujemo upanje. Da, čakal sem, grof, da, upal sem, in tekom četrte ure, katero tu govoriva, ste mi nevede stokrat ranili srce ter mi provzročili neizmerne bolečine, kajti vsaka vaša beseda mi je bila dokaz, da je vse upanje zaman. O grof, s kakšnim navdušenjem in kakšnim hrepenenjem grem smrti naproti.“

Morrel izgovori te poslednje besede z izrazom odločnosti, pri kateri grof zatrepeta.

„Prijatelj,“ nadaljuje Morrel, ko grof molči, „peti oktober ste mi imenovali kot dan, do katerega imam čakati. Danes je petega oktobra, grof.“

Morrel pogleda na uro.

„Devet je; še tri ure imam živeti.“

„Naj bode!“ pravi Monte Cristo. „Pojdite z menoj.“

Morrel mehanično odide za grofom, ki ga pelje v svojo jamo.

Po tleh so bile razprostrte preproge; odpro se vrata, dobrodejen vonj in svitla luč se zlijeta skozi nje.

Morrel obstane, obotavlja se, iti naprej; nasladam, ki razburjajo živce in so ga obdale, ni zaupal.

Monte Cristo ga nežno potegne za seboj.

„Ali vam ni prav,“ reče, „da prebija zadnje tri ure kot stari Rimljani, ki so, obsojeni od Nerona, svojega imperatorja in gospodarja, k smrti, sedli k mizi, okinčani s cveticami, ter vsrkavali smrt z vonji heliotropov in rož?“

Morrel se nasmehne.

„Kakor vam je ljubo,“ pravi. „Smrt je vedno smrt, namreč pozabljene, mir in slovo od življenja, torej tudi od trpljenja.“

Mladi mož in grof sedeta drug proti drugemu.

Bila sta v oni krasni obednici, katero smo že opisali, in marmornati kipi so imeli na svojih glavah košare z najzibrajnejšim sadjem in cvetjem.

Morrel ogleduje vse to, ne da bi pravzaprav kaj videl.

„Govoriva kot moža!“ pravi in se ostro ozre v grofa.

„Govorite!“ odvrne ta.

„Grof,“ prične Morrel, „kadar vas vidim, mi je, kakor da prihajate z drugega sveta, ki je daleč pred nami, kajti v sebi združujete vse človeško znanje.“

„Na tem je nekaj resničnega, Morrel,“ pravi grof z onim melanholičnim smehljajem, ki ga je delal tako lepega; „prihajam s planeta, ki se imenuje bolešt.“

„Verujem vam vse, grof, ne da bi poznal smisel vaših besed. Dokaz temu je, ko ste mi rekli: ‚Živi!‘ in ko ste mi rekli: ‚Upaj!‘, da sem ubogal. Upam se vas torej, kakor da ste bili že enkrat mrtvi, vprašati, če je to zelo neprijetno.“

Monte Cristo se ozre v Morrela z izrazom nepopisljive nežnosti.

„Da,“ pravi, „da; smrt je zelo boleštna, če kruto razrušite človeško telo, ki tako silno hrepni po življenju. Če zastoka vaša koža pod ostrino neizprosne bodala, če se vam zarije v možgane krogla, o v tem slučaju bo vaša smrt mučna, in v trpljenju zapustite življenje, katero se vam bo zdelo v vašem obupnem smrtnem boju vendar boljše nego mir, kupljen za tako visoko ceno.“

„Da, razumen,“ pravi Morrel, „smrt ima kakor življenje svoje skrivnosti, bolešt in slasti; samo poznati jih je treba.“

jo spravili v svoje krepilje. Na občnem zboru 7. januarja 1906. se je sklenilo, da se naroči društvo tudi na satirični list: „Osa“, a se ni nobeden oglašil proti. (Najbrže iz strahu pred velikim številom naprednjakov!) Ko je parkrat „Osa“ prišla, že sta se pričela klerikalna odbornika gibati (najbrže na povelje iz žrpnišča): „Osa“ ne sme prihajati na mizo, češ je pohujšljiva, (dasiravno vsak ve, da ni res). Mi jo raztrgamo itd. Razumljivo je, da jim ta ni obveljala, ker na občnem zboru ni nihče ugovarjal; morala sta nos povestiti čez brado. Zopet je bil nekoliko časa mir. Meseca septembra t. l. je pričel podpredsednik zbirati vspele za veselico, katero se misli prirediti v predpustu, in je pokazal točke tajniku (Lapanji); isti se je kazal zadovoljnega z vsebino.

Med drugimi točkami se je določila tudi veseligr: „Bratranec“. Podpred. je naprosil dekleta (cerkvene pevkinje), da bi prevzele vloge, koje igrajo ženske. Komaj je za isto vzedel g. Lapanja, je začel pesiti gosp. Ant. Droletovo, da ne sme igrati itd.; vse to zahrbtno. Vedel je namreč, ako omenjena gospica ne prevzame vloge, da druge storo isto. Upamo, da vrla dekleta se ne bodo pustila strahovati človeku, ki ni niti domač, in ga lahko vsaka sapa odnese iz Podbrda. Razumljivo je, da je one, ki se trudijo v prosep društva, vest o taki lopovščini silno razburila, ker dobro vedo, da se ravno pri veselicah dobi pripomoček za vzdrževanje društva, tembolj pa še ko se je sestavil program, pri katerem bi Lapanji sploh ne bilo treba nič se truditi in časa žrtvovati, katerega pa baš njemu ne primanjkuje. Ko ga je neki odbornik opomnil, da tako ne sme delati, in naj pove uzroke, zakaj nasprotuje, je pa hotel vse to vtajiti. A to ga ni odvrnilo od njegovyega sklepa, da se veselica ne sme vršiti, ter je še bolj z vnmom nadaljeval ne baš značajno delo. S tem pa ni bil še zadovoljen, hotel je še več. V društveni sobi je bila namreč njegova svetilka, katero je na tihem strgal s stropa, ter odnesel, ne da bi kakor tajnik in blagajnik drugo preskrbel. Ko so člani hodili čitat, ni bilo luči; so seveda odšli, a on se jim je pa smejal.

Kljub takim dejanjem pa misli, da bode še ukazoval. Ko je društvo dobilo vabilo pristopiti k zvezi narodnih društev, se je izjavil: „mi ne potrebujemo nobene zveze.“ Revež! meni li, da ga bomo mi poslušali, ako bode nam prav, ga nobeden ne bo prosil, da naj dovoli. Izjavil se tudi: „Po novem letu bode „Oso“ opustili.“ Za katere neki govori? Na misel nam hodi basen o žabi, ko je hotela postati vol, ter se toliko časa napenjala, da je počila.

Kako je pa na njegovo stran občutljiv, kaže to: Na občnem zboru je nekdo rekel: „ker nas je večina članov naprednih, bi lahko „Slovenca“ opustili, a v tem položaju naj ostane.“ Te besede je zavil prav po klerikalno ter se sveto zgrajal nad njimi češ, da je rekel oni, da mora „Slovenec“ ven, dečim so naprednjaki bedasto zahtevo zadi „Ose“ dostojno zavrnili. Temu človeku bode treba peruti pristrichi, in mu povedati, (kar se mu ni že), da na naše stroške ne bode kozolcev pre-

važal. Zob za zob! Napredni pevci naj odstopijo od cerkvenega pevskega zbora, dokler ne poneha njegova gonja proti društvu. Prepričan naj bode, da se ne zgodi, kar želi, namreč, da bi društvo prepadlo. Bavili se pa bode še večkrat z njim, ako ne bode pameten.

V Gorici, 1./11. 1906 („Gorici“ v odgovor). „Gorica“ trdi, da ni resnično, kar sem v „Soči“ pisal o onem županu, ki je prisodil 14 dni zapore tistim mladeničem, ki mu niso hoteli kopati vinograda, in dolži „Sočo“ obrekovanja. Zato ponavljam, da je res, kar sem pisal in da ime tistega župana je „Gorici“ na razpolago pri uredništvu „Soče“.

Imena le zato ne imenujem, ker nam gre za stvar in ne za osebnosti in nočem delati zdražb. „Gorici“ pa se nič ne čudim, kako se upa nekaj tajiti, čeravno ni prepričana o nasprotnem, ker pri njej je doma laž in zavijanje.

Iz Šempasa, 28. okt. 1906 — Naš slavni gospod kaplan šempaski je začel prav dobro rohniti izpred altara nedeljo za nedeljo. In tako je začel tudi današnja nedeljo 28. okt. prav lepo klicati hudiča na pomoč, da ljudje kar mrmrajo po cerkvi in uboge žene kar strah in groza obdaja. Zatorej pa mi svarimo gospoda kaplana, da naj hudiča pusti v miru vsaj pred altarjem, naj ne dela pohujšanja pred otroki. Za oznanjevanje take besede božje (hudiča) vdobimo moža, ki bo bolj poceni kakor ste vi, gospod Štefca! — Nadalje moram tudi omeniti, da je med pridigo obžaloval, kako da se hudič smeje po Francoskem, Ruskem in Italijanskem in da se je priklatil že tudi do nas po mestih in vaseh. Mi pa pravimo tako, da bi se naj enkrat v resnici priklatil tako, kakor se je priklatil tam, kjer obžalujejo naši gospodje nunci. Mi hudičevi hlapeci in brezverci, kakor nas imenujete vi, pa se ne bojimo hudiča nič, ker je na sredi votel in okoli ga ni nič. Zatorej kjer je šla mastna plača, tam se hudič smeje, tukaj pri nas se pa farji. Do zdaj konec! Kmet.

Iz Ajdovščine, 28. okt. 1906. (O javni knjižnici). — Za tukajšno javno knjižnico so darovali: Slavno občinsko starešinstvo v Ajdovščini 50 K; p. n. gospodje: župan Ign. Kovač 20 K; podžupan Josip Kertel 10 K; obč. starešina Mih. Malik 10 K; c. kr. okr. sodnik Josip Cechet 11 slovenskih lepo vezanih knjig; zdravnik dr. Hugo Fink 11 slovenskih prav lepih knjig. — Začasni knjižnični odbor se za darove spoštljivo zahvaljuje in priporoča za nadaljne prispevke in primerne knjige.

Z vlogo 28. t. m. je bilo tukajšno občinsko starešinstvo naproseno, naj bi blagovolila občina ajdovska dati brezplačno za javno knjižnico eno sobo in sprejeti pokroviteljstvo knjižnice. Nadejati se je, da ista ugodno reši prošnjo in se knjižnica odpre meseca januarja 1907. — Predsednik začasnega knjižničnega odbora je tukajšni nadučitelj g. Fr. Bajt.

Iz Vrtojbe. (Odgovor dopisniku „Soče“ št. 85. z dne 14. oktobra.) Občinski dom v naših razmerah nam je tako neobhodno potreben —

kot trn v peti. Dopisnik sam dokazuje, da še imamo občinsko hišo, ali če hočemo reči dom je vse eno. Ta stavba je lepa in pripravna kakor nalašč za to uporabo, in kar je poglavitno na najlepšem kraju: Stane nas po izjavi člankarja ravno toliko, kolikor nas bo stal občinski dom v neprijetnem kraju tik pokopališča. Ta obč. hiša nam se niti vinarja ne obrestuje, je popolnoma neplodonosna. Torej čemu neki si zidati na novič ravno tako? Saj bi lahko k tej prispevali sorazmerne deleže po nje vrednosti Gor-Vrtojčani in Bukovčani. S tem bi prihranilo županstvo celih 20 tisoč kron za nov občinski dom. Da to ogromno svoto prihranijo, prav z mirno vestjo žrtvujejo sosedne podrejene obč. to neznatno oddaljenost kraja. Ravno tako dopisnik omenja, da je neki starešina ponudil svojo stavbo. Tudi ta bi bila veliko bolj umestna kakor novo zidati. Pustil jo je za lepo ceno 18 tisoč kron t. j. še manj kakor je v proračunu z morebitnimi pridevki vred nov občinski kurnik tik pokopališča. Pa stavba ponudnika je tudi v najlepšem kraju tik cerkve. Vredna je, ako jo zidaj zida, 40-50 tisoč kron, ter odgovarja vsem potrebam in se je ni treba dotakniti z zidarskimi deli. Pri tej kolosalni stavbi in prostoru bi se kapital oziroma nje vrednost vekšala s tokom časa. In tudi obrestovala bi se dobro; poleg občinske porabe ostane še dvorana prosta za društva in za dva najemnika v I. nadstropju. Ob kratkem rečeno tu bi se s tem zneskom plačal le prostor zemljišča in stavba cela bi bila darovana. Gotovo je, da obč. zastop tega ne vkrene vsled mržnje do ponudnika. Raje zadá hud vdarec vsem trem občinam z novim zidanjem

Značilno je tudi, kar omenja dopisnik, da o farovžu ne vé še nobeden, koliko stane. In ta je dograjen že 10 let, in sicer tako slabo, da se hoče streha vdreti. Dolžni smo zanj 9 tisoč kron; 3-4 tisoč se mora potrositi za popravo, je že 12-13 tisoč dolga; obč. dom spet bo stal dobrih 20 tisoč. Kaj bo s tolikim dolgom, če vpoštevamo slabe letine, in to draginjo, mi ne izidemo nikdar iz tega labirinta dolgov. In čemu je ta sila za občinski dom? Zato, ker se obč. zastop boji prihodnosti! Občinski dom se namerava zidati za ogromne tisočake, med tem ko si v sedanjem občinsk. zastopu ne morejo nabaviti niti prepotrebnihih stolic. Občinski zastop šteje do 45 svetovalcev, stolic pa je komaj 20, in kdor vjame katero teh stolic polomljenih, mora pohlevno na nji v strahu sedeti; Boj ne daj, da bi se kam premaknil, zaječi takoj ta hudomušna stolica in vrže raz sebe čestitega svetovalca na tla. Zaman so vse prošnje odbora za to nabavo. Zaman je odločenih že 2 leti 100 kron v prevdarku za to namero. Pa hočete vse eno zidati občinski dom?!

Domače in razne novice.

Na Lavričev grob. — 1. in 2. t. m. je predpoldne in deloma popoldne deževalo, za 3. uro popoldne pa je nekoliko ponehalo, da bi se bili za silo lahko zbrali na grobu v po-

časenje 30-letnega spomina na našega narodnega apostola. — Toda ker so vendarle potrebne nekatere priprave, je odpadlo vse. Veliko Slovencev pa je posetilo grob in počastilo spomin velikega pokojnika.

V nedeljo ob 3. popoldne pa se zberimo na grobu ob vsakem vremenu. Zbor goriških pevcev zapoje dve nagrobnici. — Rodoljub, v nedeljo ob 3. na grob Lavričev!

Knjižnica „Narodne prosvete“ bode odprta odšle vsak torek, četrtek in soboto zvečer od 6.—7. ure.

Hrvatsko moško učiteljske v Kastvu. — Že s 1. decembrom t. l. se preseli I. hrvatski tečaj učiteljske iz Kopra v Kastav, kjer se popolni v štirih zaporednih letih v samostojno celotno učiteljske. Hrvatje sami so tako želeli in izpolnili se je njihova zahteva. Kastav ni kraj, ki bi bil sposoben za tako učilisce, ali to je stvar istrskih Hrvatov.

Kaj bo pa s — slovenskim učiteljskem? Naravno je, da po odhodu Hrvatov tudi Slovenci ne morejo več ostati v Kopru. Jedino mesto, ki pride tu v poštev, je — Gorica. Slovenci smo od nekaj zahtevali učiteljske v Gorico, — in pri tej zahtevi bomo vstrajali ter odklanjali sleherni poskus, da bi se preložilo kam drugam.

V c. kr. vadnico na koprskem učiteljske zahaja letos — 42 učencev. Naravno je, da ti ne bodo mogli ostati brez ponka. — Ker so pa učenci v veliki večini otroci jetniških paznikov, bo morala vlada ohraniti to šolo s slovenskim učnim in nemškim jezikom kot obveznim predmetom.

Mi preludujemo taki šoli z jasnim namenom, da bi vspeh ne izostal. Apelujemo na slovenske poslance, da napravijo svoje korake v gori označenem smislu.

„Zveza narodnih društev“. — Pripravljalni odbor prosi vsa ona društva, kojim je poslal okrožnico in dopisnico, naj izpolnijo v najkrajšem času omenjene dopisnice in naj mu jih pošljejo v nadaljnjo delovanje.

Slovensko gledališče. — V tekočem mesecu priredi „Narodna prosveta“ v Trgovskem domu predstavo šaloigre „Šivilja“.

Lavričev število „Soče“ omenja prav laskavo reški „Narodni list“, ki očrtuje na kratko za jedno politično in kulturno delovanje njegovo, omenja tabore in vse veliko narodno borbo za časa Lavriča; skončuje z željo, da bi imeli Slovenci mnogo tako vstrajnih boriteljev in domoljubov.

Poveljnikom 28. brigade v Ogrski Beli cerkvi je imenovan poveljnik 47. pešpolka v Gorici Em. Pivetz. Poveljnik 47. pešp. je sedaj polkovnik P. Hofmann.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici naznanja, da bo imel možki in ženski zbor skupno dne 9. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih svoj redni občni zbor s sledečim sporedom: Poročilo predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika; volitev odborov, slučajnosti. — Vabijo se vsi gg. pevci in pevke, da se zborovanja polnoštevilno udeležé.

„To je res, Maksimilijan, in izrekli ste veliko besedo. Smrt je ali naša prijateljica ter nas vodi ljubeznivo in nežno kakor dobro dojila, ali pa je sovražnik, ki na surov način iztrga dušo telesu. Morda bo po dolgem, dolgem času, ko postane človek gospod vseh rušečih močij in si jih zaslužji, ko človek potem spozna tudi skrivnosti smrti, o, tedaj bo smrt tako sladka kakor spanje v naročju naše ljubice.“

„In če bi vi hoteli umreti, grof, ali bi znali umreti na ta način?“

„Da.“
Morrel mu poda roko.

„Zdaj razumem,“ pravi, „zakaj ste hoteli, da se snideva na tem samotnem otoku sredi prostranega morja, v podzemeljski palači, ki bi bila diven grob za Faraona. Zato, ker me ljubite, ali ni res, grof? Zato, ker me ljubite dovolj, da mi naklonite smrt brez smrtnega boja, smrt, pri kateri lahko še pečem Valentinino ime in stiskam vašo roko.“

„Da, prav ste uganili, Morrel,“ pravi grof.

„Hvala; misel, da jutri ne bom več živel, osvežuje moje srce.“

„Ali ničesar ne obžalujete?“ vpraša Monte Cristo.

„Ne,“ odvrne Morrel.

„Ali tudi mene ne pomilujete?“ vpraša grof, globoko ganjen.

Morrel dvigne pogled, oko se mu pooblači, nato zažari z nenavadnim svitom, in debela solza mu zdrsne po licu kakor srebrna nit.

„Kako?“ pravi grof. „Še nekaj vas veže na svet, in vendar hočete umreti?“

„O, rotim vas,“ vsklikne Morrel s prosetim glasom, „nobene besede več, grof! Ne podaljšujte mojega trpljenja!“

Grofu se zazdi, da se Morrela polasča slabotnost.

Ta misel v njem znovič zbudi strašni dvom, ki ga je že enkrat potrl na gradu Ifu.

„Prizadevam si,“ si misli, „vrniti temu človeku srečo. To prizadevanje mi je kakor utež, katero devam na tehtnico, da odtehta ono, kar sem storil slabega. Ah, če ni tako nesrečen, da sreče ne zasluži, — če se jaz motim! Ah, kaj bi bilo z menoj, ki morem hudo pozabiti samo, če se spomnim dobrega!“

„Čujte, Morrel,“ pravi, „vidim, da je vaša boleest neizmerna, toda verujte v Boga in ne riskirajte blagra svoje duše!“

Morrel se žalostno nasmehne.

„Grof,“ pravi, „znanam je, da s hladno krvjo ne sanjarim, toda prisegam, da moja duša ni več moja.“

„Čujte, Morrel,“ pravi Monte Cristo, „jaz nimam nobene sorodnika na svetu; to veste. Navadil sem se, smatrati vas za svojega sina. Da bi torej rešil svojega sina, bi tvegaj svoje življenje, koliko bolj šele svoje premoženje.“

„Kaj hočete s tem reči?“

„Reči hočem, Morrel, da se nameravate odreči življenju, ker ne poznate vseh slasti, katere nudi veliko bogastvo. Morrel, jaz imam skoro sto milijonov, in dam vam jih; z njimi lahko dosežete vse. Če ste častihlepi, so vam odprta vsa pota. Preobrnite svet, udajte se nerazumnim naklepom, zagrešite celo zločin, če se to mora zgoditi, toda živite!“

„Vašo besedo imam, grof,“ pravi Morrel hladno; „in pol dvanajstih je,“ pravi, pogledavši na svojo uro.

„Na kaj mislite, Morrel? V moji hiši in pred mojimi očmi?“

„O, pustite me vendar umreti,“ pravi Morrel temno, „sicer si bom moral misliti, da me ne ljubite zaradi mene, ampak zaradi samega sebe.“

In mladi mož vstane.

„Prav,“ pravi Monte Cristo, katerega obličje se pri teh besedah razjasni; „vi hočete, Morrel, in ste neomahljivi. Da, zelo ste nesrečni, in kakor ste rekli, bi vas mogel rešiti samo čudež. Torej sedite, Morrel, in čakajte.“

Morrel uboga. Monte Cristo stopi k skrbno zaklenjeni omari, katere ključ je vedno nosil s seboj na zlati veržici. Iz

te omare vzame majhno, izvanredno umetniško izdelano srebrno omarico, ki je bila okrašena s štirimi ženskimi postavami, simboli angeljev, ki plavajo proti nebu.

To omarico postavi na mizo. Nato jo odpre in vzame iz nje majhno zlato škatljo, katere pokrov na majhen skriven pritisk odskoči. V nji je bila napol trda, napol oljnata substanca, katere barve vsled leska zlata in biserov, krasečih pokrov, ni bilo mogoče razločevati.

Vse skupaj je bilo lesketanje azurne, škrlataste in zlate barve.

Grof vpre v Morrela dolg pogled ter mu poda majhno zlato žlico, katero prej napolni s to substanco.

Zdaj je videti, da je substanca zelena.

„Kaj?“ pravi, „imate to, kar ste zahtevali in kar sem vam obljubil.“

„Še živ se vam zahvaljujem iz dna svojega srca,“ pravi mladi mož in vzame žlico Monte Cristu iz rok.

Grof vzame drugo žlico in jo tudi napolni.

„Kaj hočete storiti, prijatelj?“ vsklikne Morrel in ga prime za roko.

„Pri moji duši, Morrel,“ pravi grof smehljaje, „mislim, da mi Bog odpusti. Tudi jaz sem naveličan življenja, in ker se mi nudi prilika —“

„Stojte!“ reče mladi mož, „o, vi, ki ljubite, vi, ki ste ljubljeni, vi, ki še smete upati, o, vi ne smete storiti tega, kar hočem storiti jaz! Vi bi s tem grešili! Z Bogom, moj plemeniti in velikodušni prijatelj, jaz grem k Valentinu in ji povem, koliko ste storili za me!“

In počasi, brez vsakega obotavljanja, požre Morrel nepoznano substanco, katero mu je podal Monte Cristo.

Nato oba molčita. Ali nesišno prinese tabak in kavo ter zopet izgine.

Polagoma ugasnejo svetilke v rokah marmornatih kipov, in vonj kadila, polneč sobo, se zdí Morrelu manj močan.

Gledé vesti e spomenku dr. Lavriču popravljamo isto v toliko, da se je namreč na Otavi osnoval odbor za postavitve spomenika dr. Lavriču v Ajdovščini.

Gledé dovozne ceste s kolodvora pri Sv. Luciji do vasi Sv. Lucije — Eujamo, da so se posestniki in drugi pritožili na železniško ministerstvo, da bi se ta cesta že vendar skončala. Gradijo neka laška tvrdka Righetti, Sonz e Cigliana, o kateri doslej nismo še nič slišali. Ponujale so se domače tvrdke, ali radi par % so jih prezrli. Do 30. jun. bi bila morala biti končana ona dovozna cesta, potem so podaljšali rok do 15. sept., ali ceste še vedno ni. Kaj delajo nadzorovalni inženirji? Zakaj je tam premalo delavcev? Zahteva se od vlade, da poskrbi, da bo ta cesta še pred novim letom dogotovljena. Kaj čakajo morda, da se mora zgoditi kaka nesreča na sedanji strmi „dovozni cesti“?

Vojaški koncerti pri Jelenu. — Tudi v četrtek je bil vojaški koncert ob precej obilni udeležbi. — Za to priliko so bili prvič v Gorici tudi slovenski vsopredi. Torej zopet mal napredek. — Slovencev je pa uz take koncerte še vedno premalo. Pravijo, da jih je več, ako je koncert v kakem neslovenskem hotelu.

Pevsko izobraževalno društvo „Prešeren“ v Št. Petru pri Gorici se tem potom zahvaljuje vsem onim, kateri so kaj pripomogli pri veselici dne 28. pr. m., da se je tako izvrstno obnesla, posebno pa g. pevovodji Matiju Lavrenčiču, nadučitelju, za ves trud, katerega je imel s pevskim zborom. Zahvaljuje se tudi tim potom pevskega zboru „Bralnega in podpornega društva“ v Gorici, ki je s svojim nastopom še povečeval veselico, torej še enkrat srčna hvala vsem. Odbor.

Na goriškem pokopališču je bilo pokopanih, odkar obstoji to pokopališče, 19.400 trupel; od 1. jan. do 31. oktobra letos je bilo pokopanih 687.

Tamburaško-pevsko društvo „Svoboda“ v Renčah priredil dne 25. novembra predstavo „Mlinar in njegova hči.“ Poskrbljene so za igro dobre moči. Ker je železniška zveza ugodna, je pričakovati udeležbe tudi iz Gorice. Predava začne najbrže že ob 3. uri pop.

Še nekaj „narodnega izdajstva“ so pozabili. — Če odpremo „Slovenca“, čitamo, da ima Gabršček laške in nemške napise (slovenskih nič!), če pogledamo v „Norico“ ali „Prismojencu“, pa vidimo, da ima „trojezične napise“. Klerikalci ljubljanski in goriški torej se niso jedini med seboj, ali ima Gabršček samo laške in nemške napise ali trojezične. Da pa ne ostanejo na suhem, kadar razrešijo to uganko, jim povemo še novo „izdajstvo“: Gabršček ima urejeno v svoji trgovini tako, da se govori s Slovenci slovensko, z Nemci nemško, z Lahi pa laško. To je novo izdajstvo, poreče „par nobile fratrum“: goriški Pavlica in ljubljanski Lampè. Gabršček bi moral iz svojih podjetij kar ven metati Nemce in Laha, Slovencev pa bi sploh ne smelo biti blizu — potem bi bili rimski poštenjaki srečni in Gabršček bi ne bil „narodni izdajavec“!

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 176. vodstvena seja se je vršila v sredo, dne 17. oktobra 1906. v družbinih prostorih „Narodnega doma“. Po običajnem pozdravu je častital prvomestnik — otvorivši sejo ob 3. uri pop. — namestnemu prvomestniku Luka Svetecu na njegja 81. imendanu ter prijavil, da je postal slovljenec povodom svoje 80 letnice dvakratni zastopnik dveh novih pokroviteljnih. Združena odbora šentpeterske ženske in možke podružnice ter združena odbora obeh ljubljanskih srednjemestnih ženskih sta darovala namreč po eno pokroviteljstvo, koji se vpišeta na ime nam. prvomestnika. — V svrhu hitrejšega reševanja družbinih zadev se je sklenilo ustanoviti dva odseka in sicer šolski in gospodarski odsek. V šolski odsek so bili izvoljeni: Fran Šubič (načelnik), dr. Karel vitez Bleiweis-Trsteniški, Fran Črnagoj, dr. Ivan Svetina in Ivan Vrhovnik; v gospodarski odsek so pa bili izvoljeni: Aleksandar Hudovernik (načelnik), dr. Karel vitez Bleiweis-Trsteniški, Fran Črnagoj, Anton Svetek in Ivan Vrhovnik. Ko se je še rešilo mnega dzbinih agend ter se je imenoval dr. Ivan Svetina vesoljnim tajnikom, je zaključil prvomestnik ob 6. uri sejo.

O požaru v okrajni sodnji v Ajdovščini smo izvedeli še te-le podrobnosti: zgoreli so po večini stari akti, rešena je nova registratura in zemljiška knjiga, nekaj zažganih aktov je še rahljivi. Sumi se, da je zanetil ogenj August Schön, posestnik v Sv. Križu, katerega premoženje je imelo iti na boben. Dan pred

požigom je bil Schön še v Ajdovščini, prašal dražbeni akt ter se pritoževal, da so mu premoženje prenizko cenili. Schön taji vse, all indicije so tu, ki kažejo, da je moral Schön splezati po brunu do prvega nadstropja, tam je ubil steklo ter zanetil ogenj v uložnici. Ranjen je na roki. Schöna so takoj aretirali.

Katoliške Buchhandlung — Katoliška Bukvarna; tako je napisano na trakovih, s katerimi ovija pošiljavo knjig omenjena katoliška bukvarna v Ljubljani. V Ljubljani, v beli, slovenski Ljubljani pri klerikalcih je tako — v Gorici, kjer tvorijo Lahi in Nemci večino proti nam, pa ima Gabrščekova knjigarna trakove: bele, rdeče obrobljene z višnjevim tiskom in le v slovenskem jeziku. Tako se zavijajo razne reči iz knjigarne v Gorici vsem jednako. Trak iz „Katholische Buchhandlung“ v Ljubljani je rmen, tisek črn, dvojezičen. S tem pa zavijajo katoliški možje v Ljubljani svojim strankam kupljeno blago. — In krivi podlež v Ljubljani se drzne s peklenko hudobijo zaganjati se v moža, ki ni ničesar zakrivil; laže in obrekuje, da bi škodoval v Gorici slovenski podjetnosti, ki ni v klerikalnih rokah. — Svojih grehov pa ne vidi.

Delovanje „Lege“ v Istri. — V Krkavcih na Koprščini je otvorila „Lega“ svojo šolo, v katero se je upisalo takoj 53 slovenskih otrok. Krkavce so skoro čista slovenska vas; mnogo posestnikov je odvisnih od laške gospode v Kopru, odtod sedaj laška šola v slovenskem selu. Kako je potreba gospodarske oprostivte od tujcev v Istri!

Knjižnica pri domobrancih. — Naši bramboveci prav pridno posegajo po knjigah male knjižnice, ki je ondi ustanovljena v pouk, razvedrilo in zabavo vojakom, ko so navezani na vojašnico. To je prav lepo znamenje napredka. — Zdej se je ta knjižnica izdatno pomnožila. Vsa čast gospodu stotniku, ki tako lepó skrbi za svoje vojake.

Večne pritožbe z državne železnice. — Sinoči sta dva gospoda iz Gorice vstopila nekje v Vipavski dolini na vlak brez vozniških listkov. Prišla sta pravočasno na kolodvor, vprašala listka, pa jima je rekel uradnik, da imata še čas, ter jih jima ni dal; potem ko je prišel vlak, je eden izmed njiju pohitel po vozna listka, ali tu je rekel uradnik, da sta že toliko časa tam, čemu jih nista že vzela, ter šel. Vstopila sta hitro v vlak, ki je imel takoj oditi, seveda brez listkov. Morala sta plačati dvojno. V Gorici sta se pritožila; radovedni smo na odgovor.

V Terzu v Furlaniji je razlagal v nedeljo poslanec Antonelli Furlianom pomen „Lege“. Govoril je o nekem ljudstvu, ki gleda s hribov dolí v deželo, katero obdaja morje in alpe, in to ljudstvo hoče udreti med Laha. Potem je povedal strmečim Furlanom, da so Slovenci to ljudstvo. Furlani so bili že v strahu, da pride kak Atila, razdjat Furlanijo; zato so bili nemalo iznenadeni, ko jim je slikal Slovence za tako nevarne ljudi. — Namesto, da snujejo podružnice „Lege“ proti Slovencem, naj skrbijo rajši za to, da bo manj analfabetov med Furlani pa da bodo dobivali boljši sirk, da ne bo toliko pelagre med njimi! To je zaslužno delo, g. Antonelli, ne pa hujskati mirne Furlane proti Slovencem!

Prepir in pretep se je bil unel na Katari-niju v nedeljo zvečer okoli 8. ure med Al. Trevisanom ter Jak. Janežičem, R. Cizlom in Petr. Scartarzinijem. Trevisana so nabili. Pomagal mu je z zdravili tržni komisar Resen, ki je slučajno prišel tje. Redarji so one tri aretirali ter jih peljali na glavarstvo. Pri Šolski ulici pa je pobegnil Janežič ter tekel po cesti proti Soškemu mostu; na desni strani mosta čez Koren se je zagnal nizdol, pravi čudež, da se ni ubil v Kornu. Redarji so ga našli nezavestnega; prenesli so ga v bolnišnico.

Netreča na južni železnici. — 31. t. m. malo pred polnočjo je povozil vlak na Opčinah premikača Fr. Bizjaka. Odtrgal mu je eno roko in eno nogo; živel je še kake pol ure.

V piljanosti je padel železniški uslužbenec Jakob Levstek, ko se je vračal v noči na nedeljo domov, par metrov globoko na Solkan-ski cesti z železniškega mosta. Levstek je nevarno poškodovan; leži v bolnišnici v Gorici.

Odpril lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli-Pontoni.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 4. do 11. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Gironcoli-Pontoni.

Kupi se dvokolo v dobrem stanu najboljšega sistema z druge roke. Ponudbe na upravnništvo tega lista.

Gospodarske in trgovske vesti.

Davki v naši državi v prvih 8 mesecih znašajo nad 700 milijonov kron in sicer direktni blizu 200 milijonov indirektni pa nad 500 milijonov kron.

Izkaz posredovalcev slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 3 poslovodje, 1 potnik, 3 kontoristi in stenografi, 9 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 2 kontoristinj, 5 učencev.

Službe iščejo: 1 poslovodja, 10 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 10 kontoristinj, 3 blagajničarke, 4 prodajalke.

Zvišanje poštnih, brzojavnih in telefonskih pristojbin. — Industrijski svet je sprejel v seji 30. t. m. resolucijo, kjer pozivlja vlado, naj dobro premisli, ali se bi se morda našla še kakšna druga pot, da se zvišajo plače poštnim uradnikom, kot ta, da se zvišajo plače, brzojavne in telefonske pristojbine. Vlada naj zmanjša režijske izdatke. Če pa vlada res drugače ne more dobiti za uradnike denarja, naj zvišanje pristojbin uredi tako, da ne bo prometa oviralo.

Razgled po svetu.

Nadvojvoda Oto, ki je bil več časa bolan, je umrl 1. t. m.

Obstrukcija proti volilni reformi je sklenil izvršovalni odbor katoliško-narodne stranke za Moravsko ter pozval poslance dr. Hrubana, Koudelo in Stojana, naj začno z obstrukcijo, zajedno morajo zastopiti iz „Slovenske zveze“.

Umr’ je v Velikem Lošnju gimnazijski ravnatelj v Kranju gosp. Josip H u b a d, star 56 let.

Penzijsko zavarovanje nastavljenecv je gosposka zbornica odobrila brez debate.

Nevarno je grozil v Trstu v starem mestu lahkoživki Mariji Sebak neki 26 letni Fr. Dolence iz Pustojine. Imel je pripravljen nož, s katerim bi bil zabodel Sebakovo v hrbet, ako bi ne bili to hitro drugi zabranili. Dolence so aretirali.

Nevihla v Opatiji. — V četrtek je nevihta v Opatiji napravila precejšnjo škodo; zlasti je poškodovan glavi molo.

Kako postopajo z jednoletnimi prostovoljci. — „Narodna obrana“ v Oseku pripoveduje, da je pri vežbanju v nabivanju pušk in pripravljanju naboja padel nekemu prostovoljcu naboj na tla. Podčastnik je ukazal, da mora naboj pobrati z zemlje z zobmi. Prostovoljec je res pokleknil, se podprl na zemljo ter z zobmi dvignil naboj z zemlje. Tako se postopa z bodočimi rezervnimi častniki.

490 izseljencev se je odpeljalo iz Trsta v Ameriko na parniku „Sofia Hohenberg“. V Patrasu in Palermu se vkrcajo še drugi izseljenci.

Drzno goljufijo je naredila neka ženska v Trstu. Prišla je s pismom tvrdke Mandel & Co., popolnoma redno podpisanim v filijalko „Credita“; pisano je bilo, naj se izroči prirositeljici pisma 10 rumunskih delnic v vrednosti 1370 K. To se je zgodilo, čez čas pa izvedelo, da tvrdka ni poslala nikogar po delnice.

Ob dalmatinski obali je 30. pr. m. razsajal grozen orkan, ki je napravil mnogo škode. Lomil in ruval je drevje. Mnogo so trpele ladije v pristaniščih.

Slovensko akad. društvo „Adrija“ v Pragi ima dne 3. listopada t. l. slavnostni izredni občni zbor v restavraciji „U Pokorných“ (Ječná ulice) ob 8 uri zveč., na katerem sklene bratstvo s slov. akad. društvom „Slovenija“ na Dunaju in slov. akad. društvom „Tabor“ v Gradcu.

„Sokol“, slov. tel. društvo v Gradcu, si je izvolil na svojem ustanovnem občnem dne 27. t. m. sledeči odbor: starosta: br. Vek. Baš. podstarosta: br. Fr. Ergolič, načelnik: br. Iv. Janc, tajnik: br. Jos. Pečnik, blagajnik: br. Mirko Černič, gospodar: br. Milko Bresigar; namestniki: br. Ciril Krek, br. Iv. Lah in br. Jož. Podobnik; preglednika: br. Albert Kramer in br. Fr. Schaubach.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu priredi drugi redni občni zbor 3. listopada 1906. ob 7¹/₂ uri zvečer v prostorih hotela „Schimmel“, Reitschulgasse, s sledetimi vsopredom. 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Glavno poročilo tajnika, blagajnika, knjižničarja, gospodarja. 4. Poročilo klubov & revizorjev. 5. Volitve & slučajnosti.

Utrgal se je kos hriba med Plasom in Ličom na Hrvatskem. Zgodilo se je to v četrtek zvečer. Bil je velik naliiv. Utrgalo se je, ko je drdral pod hribom poštni vlak. Del proge

je zasul na dolgo; lokomotiva je bila vržena s tira. Potniki so morali okoli hriba na drug vlak. Sedaj odstranjujejo grušč.

Statistika žrtv ruskih pogromov. — C. oktobra lanskega leta do današnjega dne je bilo na Ruskem 22.721 ljudi ubitih v pogromih, 25.323 obojenih na smrt, 523 čsnnikov je bilo od oblasti ustavljenih in 647 urednikov toženih pred sodišči.

Ruski dijaki za skrajni boj. — Na shodu v Petrogradu je sklenilo 4000 dijakov resolucijo, v kateri naglašajo potrebo skrajnega boja proti carizmu.

Srbija nabavi svoje nove topove na Francoskem pri tvrdki Schneider v Creuzotu.

Kadenje je prepovedano v vasi Boberau na Nemskem. Po javnih mestih stoji nabitó: Kadenje je v tej vasi prepovedano.

40.000 poljskih učencev štrajka v vstočni Prusiji; nočejo namreč prisostvovati veronauku v nemškem jeziku. Nemška vlada je tako barbarska, da usiljuje poljskim učencem v ljudskih šolah celo veronauk v nemškem jeziku.

Književnost.

Knjižnica političnih in socialnih spisov. I. Politično življenje Slovencev. — Spisal dr. Dragotin Lončar. Ponatis iz „Naših zapiskov“. Cena 60 v, s poštnino 70 v. Prodaja L. Schwentner v Ljubljani.

Na tisoče

priznanj se mi je izrazilo tekom mojega delovanja od strani mojih odjemalcev glede kakovosti mojega blaga. Radi tega smem upati, da se pred nakupom raznih potrebščin za vsako letno sezono obrne si občinstvo v prvi vrsti na mojo trgovino, ker le tu dobi zares solidno in ceno blago. Omeniti hočem samo sledeče predmete: **Kožuhojne ovratnike (Boa), Jaeger podobleke za letni in zimski čas. Čevlje za dom, svilene in volnene šerpe. Največja zaloga okraskov za obleke, vedno zadnje novosti. Rokavice, nogavice, pasove, ovratnice in perilo za gospode, toiletna mila, dišavne glavnike, mošnjice itd.** —

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica ro.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bo di priporočena:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tistih v sebi, ki so torej najlaže prebavne, ne povzročajo nikoli slabosti in je ob najbolj-tem okusu izredno poceni.

Prištev samo s imenom **Ivana Hoff** in s levjo varstveno znamko

Zavoji po 1/2 kg 90 vinarjev

1/4 „ 60

Dobiva se povsod.

Novost! Velik učinek!

Briljantno božično drevesce z zvončkljanjem

s 6 pozlačeniimi angelci, 30 cm visoki. Nerazlomljiva konica drevesca.

Garantuje se za izbrno delovanje.

Najlepši in najnovější okrasek božičnega drevesca, ne bi smel manjkati v nobeni rodbini.

V gorkem zraku ki ga segrejejo 3 sveče, se vrti kolo, na katerem so vtrjene kroglice, ki udarjajo z zvončkom, da nastane lepo božično zvonjenje. Cena v kartonu z navodilom uporabe franco proti naprej plačilu 1 komad

K 1-50

3 kom. K 4—
6 „ „ 7-51
12 „ „ 13-50
Po povzetju 20 vin. več.

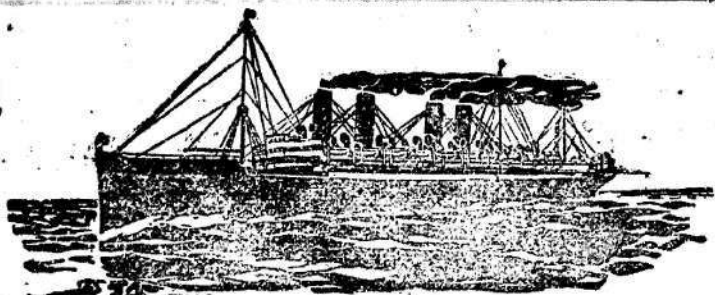
Ako ne ugaja, se vrne denar. Naroča naj se pravočasno pri

Hanns Konrad

Prva tovarna ur Most (Brux) št v. 2069 Čuško. Na zahtevo razpošiljam zastojni in franco 200 strani obsegajoč cenik s 3000 podobami.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorske vožnje traja samo 5-8 dni.

Katamben, mesečnjiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tšlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, teče in brezplačno. — Postrežba počena, ročica in solidna.

Potniki, namenjeni v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wisconsin, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salvestos. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZIORI
BERITEN

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štorkiževo) jetno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravnorimene barve po K 140, bele barve K 2. Trskino železnato jetno olje.

Kaba tega olja je posebno pripravljiva otrokom in dečkom, ki so nerazvorni in nežne narave.

Trskino jetno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostno boleznim, železni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čšč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

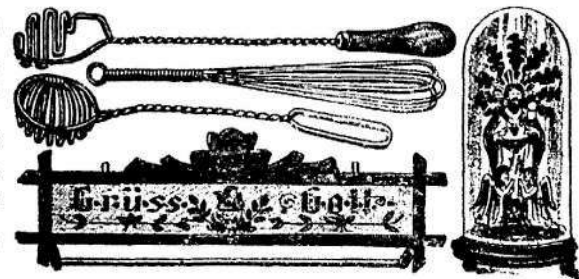
Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Stepainik,

žličar za čmoke, priprava za krompir use 3 kom. za 25 kr., držalo za brisačo, umetno izrezljano in vozeno, s steklom, 25 kr.

Svete podobe v steklenem poklopu 15 cm visoke prekrasne 25 kr.

Revolucijo

je provzročila velikanska kupčija naštetih stvari po 25 kr. Da omogočim tudi onim, ki bivajo po deželi nakup teh neverjetno cenih rečij, sem jzdal cenike z nekaj tisoč naslikanih stvari po 25 kr.; dobiva se tudi blago po višji ceni. — Razpošiljam te cenike na zahtevanje vsakomur poštne prosto, kateri postane gotovo moj odjemalec.

Izvozna hiša Hermann Auer

Dunaj IX. 2 Nussdorferstr. 3 — IV. (krščanska tvrčka.)

Odlikovana pekarija in sladčičarna

KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahnplatz 9.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

Delavnice z električno gonilno silo.

C. kr.

priv.

TELEFON št. 109.

KOVINSKA LIVARNA

odlikovana z 18 zlatimi svetinjami

A. Polli v Gorici

Cesta Frana Josipa št. 58.

Livarna izdeluje z znano natančnostjo vsako delo iz tega železa, bronu in drugih kovin za tovarne, MLINE. obrtne zavode, stavbe itd. itd.

Vsled vpeljanih tehničnih novostij, se lahko sprejemajo dela VSAKE VELIKOSTI, PRIPROSTA ali POPOLNJENA do 2000 kg teže in višje za vsak komad.

Računi, proračuni in predelava načrtov zastoj.

Dnevna cena brez konkurence.

Najbolj elegantno in najboljše OBUVALO sveta le iz tovarne

D. H. Pollak in drug.

Izključna prodaja za Gorico.

v veliki zalogi ubuvala z lastno delavnico

Jos. Čociancič v Gorici

(vstanovljena leta 1873.)

Cesta Josipa Verdi št. 25, nasproti ljudskemu vrtu.

Originalni ameriški čevlji iz tovarne

Millford Shoe Company v Millford (Saverna Amerika.)

Čevlji iz sukna in klobučevine za zimo. — Galoši vseh velikostij.

Izbira obuvala lastnega izdelka.

Export

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orijantu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

vaznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in popravne jamčiva od 5-10 let.

Kako se predrzneš mi prinesiti drugi namesto priznano dobrega papirja za cigarete in cigaretne cevke.

IV.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjžice.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta 1905. dalje — vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči in gonilnih naprav, kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z celotno na dolgoletno vežbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapuno obrčalo na podpisanca kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči. V Gorici, za vajušnice št. 13.

JOSIP ROVAN

Komisijsko & agencijsko podjetje v Gorici
Stolni trg št 9 (Piazza del Duomo) v lastni hiši.

Zaloga piva iz „Prve kranjske izvozne pivovarne in tvornice slada na par T. Fröhlich i. Vrhnike.“

Zaloga moke in mlevskih izdelkov valjčnega mlina W. Jochmann iz Ajdovščine.

Zaloga testenin „Prve kranjske tvornice testenin Žnidaršič & Valenčič iz Ilirske Bistrice.“

Zaloga in prodaja umetnega ledu v poljubnih množinah „Prve goriške tvornice kristalnega ledu August Tanner-ja v Gorici.“

Zastopstvo „Kraljevo pooblaščenega Zagrebačke delniške tvornice likerjev, hrvatskih sadnih destilatov, parne rafinerije slivovke in konjaka.“

Zastopstvo „Prve hrvatske tvornice kandičev iz Zagreba.“

Blago razpošilja se vožnje prosto na vse postaje. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Zastopstva za arovalnih zavodov:

„PRVE ČEŠKE“ splošne deln. družbe za zavarovanje NA ŽIVLJENJE v Pragi.“

„CROATIAE“ zavarovalne zadruga v Zagrebu proti poškodbam po oguju, streli, razpoku itd. itd.

„PROVIDENTIAE“ splošne zavarovalne družbe na Dunaju za zavarovanje proti nezgodam itd. itd.

Vsa tozadevna pojasnila, ceniki in prošpekti dopošljejo se na zahtevo poštnine prosto. — Za mojo tvrdko poslujoči potovalci in sobudniki izkazati se morajo s potrebnimi pooblastili.

Klirinški in čekovni račun pri poštno hranilni uradu št. 869.829.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznano težko posebej oblikovane

najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni saločni ki

Christofle & Cie — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gorje tovarniško znamenje in ime Christofle.

Božidar Božič

pek in sladničar

Sv. Lucija ob Soči

Priporočila različne fine likerje, vino v steklenicah itd. itd.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvočava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugičnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1905.: Zadrugičnikov 1790 z 5917 deleži v znesku 108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.128.33. — Posojila: 1.599.647.39. — Reservni zaklad: 79.082.62. — Vrednost hiš: 112.328.—

Gorica — Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pižensko »prazdroj«-pivo.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMA TIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 1.40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali nasprij poslanim zneskom K 7.— pristo poštnine.